KONEYRITTÄJÄT

Lausunto 2.5.2018

Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta
MmV@eduskunta.fi

Asia: VNS 1/2018 vp Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2019—2022 , **teemana metsätalous**

Viite: Mmv lausuntopyyntö 24.4. lähetetyllä sähköpostilla

Koneyrittäjät toteavat lausuntonaan Valtioneuvoston selonteosta julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2019—2022 seuraavan.

Selonteossa todetaan, että kasvun edellytysten parantamiseen ja julkisen talouden vahvistamiseen tähtäävää talouspolitiikkaa on siksi syytä jatkaa. Lisäksi todetaan, että suhdannehuipussa talouspolitiikan keskiössä tulee olla työllisyyttä, talouden pitkän aikavälin kasvumahdollisuuksia ja julkisen palvelutuotannon tehostamista tukevat toimet.

Koneyrittäjät korostavat, että metsätalous ja metsäsektori kaikkiaan on ollut hyvässä kasvuvauhdissa jo vuosia ja kasvunäkymät ovat metsäbiotaloudessa hyvät, kunhan osaamme luoda sille otolliset edellytykset.

Metsäalan kestävä kasvu edellyttää, että osaamme huolehtia kilpailukyvystä kestävällä tavalla. Se tarkoittaa merkittäviä ja jatkuvia panostuksia tutkimukseen, tuotekehitykseen, osaamiseen sekä muun muassa metsäalaa tukevaan infraan. Pystyäksemme vastaamaan metsien käyttöön kohdistuviin ristiriitaisiinkin vaatimuksiin, metsäalan tulee kyetä vastaamaan monimuotoisuuden, ilmastonvastaisen taistelun, vesiensuojelun, virkistyskäytön ja tietenkin puun teollisen käytön kautta tuleviin haasteisiin. Siinä auttaa, jos pystymme varmistamaan metsien kasvukunnon niin, että metsämme kasvavat yhä enemmän. Silloin resurssia riittää niin suojeluun, monikäyttöön kuin teollisuuden tarpeisiin ja silti hiilensidonta- ja hiilenvarastoitikyky säilyy vahvana.

Koneyrittäjät ymmärtävät, että hallitus on sitoutunut valtiontalouden kehysmenettelyyn. Sillä varmistetaan valtiontalouden vastuullinen, pitkäjänteinen ja taloudellista vakautta edistävä menopolitiikka. Sen mukaisesti järjestelmä perustuu vaalikauden ajaksi asetettavaan sitovaan, reaaliseen vaalikauden kokonaiskehykseen, johon tehdään vuosittain vain tarvittavat hinta- ja kustannustasokorjaukset sekä rakennekorjaukset. Kehysjärjestelmä rajoittaa valtion talousarvioissa budjetoitavien menojen määrää. **Koneyrittäjät odottavat kuitenkin, että metsäalan mahdollisuudet nähdään oikein ja se johtaa tarvittaviin panostuksiin ko. alan kasvun takaamiseksi**. Jos tuijotetaan liian tiukasti vain menokehyksiä, jää panostusten liitännäisvaikutukset sekä toimialan sisällä että valtiontalouden tulopuolelle liian vähälle huomiolle.

Hallinnonalakohtaisesti kiinnitämme huomiota seuraaviin asioihin, joilla on vaikutusta metsäalaan :

1. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala
   Hallinnonalalla toimeenpannaan **ammatillisen koulutuksen reformi** kehyskaudella, millä on iso merkitys metsäalan ja etenkin metsäkonealan työvoiman saannin kannalta tulevaisuudessa. Reformissa koulutussopimuksiin perustuva työpaikoilla oppiminen on tärkeässä roolissa. Metsäalalla metsätalouden ja puunkuljetuksen sekä myös bioenergian hankintaketjun työt ovat valtaosin pienyrityksissä, joissa työ on liikkuvalla kalustolla tehtävää työtä. Työnteon paikat vaihtuvat usein. Työ on useinkin yksintyöskentelyä. Määräyksissä koulutussopimuksesta ja työpaikkaohjaajasta ei tunnisteta riittävästi pienyritys- ja pääomavaltaisten toimialojen tai työpaikkojen erityispiirteitä, kuten liikkuvuutta. Esimerkiksi pienet maarakennus- ja metsäalojen yritykset toimivat liikkuvalla kalustolla vaihtelevissa työmaaoloissa. Pienyritysvaltaiset konetyöalat jäivät uudistuksessa räikeän epätasa-

arvoiseen asemaan, kun työpaikalla tapahtuvan koulutuksen menetyksiä oppimispaikan tarjoajalle ei voida korvata millään lailla. Ongelma tulee korjata. Ongelma voidaan korjata luomalla järjestelmä, jossa työpaikoilla tapahtuvasta koulutuksesta voidaan maksaa asiallinen korvaus sen mahdollistavalle työnantajalle. Käytännössä tämä voidaan toteuttaa niin, että erityisaloilla tai erityisestä syystä **sallitaan mahdollisuus maksaa koulutuskorvausta koulutussopimuksista työnantajille**.

2. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala
   Selonteko on maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan kannalta hieman hämmentävää luettavaa. Sen osalta ei ole metsätaloudesta ja metsäsektorista mainittu oikeastaan mitään. Toivottavasti tämä tarkoittaa sitä, että linjana on jatkaa kansallisen metsästrategian viitoittamalla tiellä. Sen mukaisesti toteutetaan hankkeita ja rahoitus niihin löytyy. Se olisi tärkeää.

   Nykyistä tarkempien ja laadukkaampien paikkatietojen, mm. metsävaratietojen merkitys tulee kehyskaudella kasvamaan ja vaikuttamaan laajasti yhteiskunnan eri sektoreille, myös metsäalalle. Digitalisaatiohanke paikkatiedon palvelualustasta sekä tietopalveluiden ja tuotantoprosessien sähköistäminen ovat erittäin tärkeitä.

3. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala
   Liikenteen infra kaikkein alimman tason tiet mukaan lukien on metsätalouden kilpailukyvyn kannalta erittäin tärkeässä roolissa. Metsäteollisuuden raaka-aineiden ja tuotteiden on yhä enemmän oltava kuljetettavissa ympäri vuoden ja mahdollisimman alhaisin kustannuksin. Kyse on myös työ- ja liikenneturvallisuudesta.

   Selonteon mukaan LVM:n hallinnonalan määrärahojen kokonaistaso nousee n.126 milj. euroa v.2019 ja tämän hallinnonalan määrärahat nousevat kehyskauden aikana 2,9 mrd. eurosta 3,0 mrd. euroon. Koneyrittäjien arvio on, että perusväylänpidon (mm. tie- ja ratainfran) ylläpitoon ja kehittämiseen tarvittaisiin noin **300 miljoonan euron tason nosto vuotuisiin määrärahoihin**. Selonteossa väylänpidossa painotetaan liikenneverkon päivittäisen liikennöitävyyden vaatimia toimia sekä korjausvelan kasvun pysäyttämistä. Näemme erittäin kunnianhimottomana ja riittämättömänä sen, että pyrittäisiin vain korjausvelan kasvun pysäyttämiseen. Sehän ei merkitse ollenkaan parantamista nykyiseen tilaan, mikä ei ole kehuttava.

Kunnioittavasti

Koneyrittäjien liitto

Simo Jaakkola
varatoimitusjohtaja